

Bencsik Péter

Az előadás címe:

Csehszlovákia Kommunista Pártja és a csehszlovák állambiztonság reakciói a magyar forradalomra

Absztrakt

1956-ban Magyarország mellett Lengyelországban is jelentős megrázkódtatásra került sor. Mindkét országban a sztálinista rendszer mélyreható változására került sor, reformokkal és / vagy forradalmi úton. Mivel Jugoszláviában ekkor már évek óta folyt az öngazgatási rendszer kiépítése, egy összefüggő reformer övezet jöhetett volna létre, amennyiben Csehszlovákiában is hasonló változásokra került volna sor.

Az előadásban két témakör vizsgálatára vállalkozom: Elsőként arra, hogy milyen okai voltak a csehszlovák rendszer belső megmerevedésének és miként vált 1956 (Muriel Blaive szavaival élve) elszalasztott lehetőséggé Csehszlovákiában. Noha az 1956 tavaszi társadalmi mozgolódás (egyetemi hallgatók, írók) hasonló mértékű volt, mint a két szomszédos országban, az erjedést a CSKP vezetésének sikerült megállítania.

Másodszor azt vizsgálom, hogyan reagált a csehszlovák pártvezetés és állambiztonság a magyar eseményekre: hogyan értékelték Prágában (és Pozsonyban) a forradalom kitörését, milyen eszközöket és erőket mozgósítottak a forradalom átterjedésének megakadályozására, valamint a magyar sztálinista erők megsegítésére. A két témakör szorosan össze is függ egymással, hiszen a csehszlovák olvadás megállítása preventív intézkedésként elősegítette a forradalom hatásai ellen való fellépést is. Ezzel együtt érdemes kitekinteni arra is, milyen volt a cseh és szlovák társadalom, s benne a felvidéki magyarság reakciója az eseményekre.

Kulcsszavak: Csehszlovákia Kommunista Pártja, csehszlovák állambiztonság, 1956-os forradalom, csehszlovák reakciók